

En moderne klassiker

PSYKOLOGI

Anders Flækøy Landmark og Line Indrevoll Stänicke, *Det uforståelige barnet*. Om å skape sammenheng mellom den indre og ytre verden, Hertervig Forlag Akademisk, 2016. 541 sider

Denne boken kan bli en ny bauta i norsk psykologisk litteratur.

TEKST

Line Brotnow

PUBLISERT 5. oktober 2017

DEN PSYKOANALYTISKE utviklingsteoretikeren Erik Erikson sa om sitt eget arbeid: «I have nothing to offer except a way of looking at things» (1950). Hans store gjennomslagskraft kan forklares nettopp med hans evne til å ordlegge sitt eget perspektiv på sammenhengen mellom det ytre, observerbare, og det indre, uinntakelige. Landmark og Stänicke plasserer seg i denne tradisjonen med en moderne, kryssdisiplinær og matnyttig fremstilling av psykoanalysens blikk på barnet. *Det uforståelige barnet* kan bli en ny bauta i norsk psykologisk litteratur.

Idéhistorisk grunnmur

Bokens innledende kapitler introduserer barnet og barndommens historie i den vestlige kulturarven i brede trekk, og gjennom psykoanalysens mer spesifikke linse – fra Freud til Fonagy. Denne delen av teksten fungerer som en idéhistorisk grunnmur for de påfølgende 10 kapitlene; hvert av dem organisert rundt kliniske og utviklingstypiske fenomener som det sinte barnet, adopsjon, selvskading, tap og sorg, ungdomstid og barnets lek i den digitale verden. Forfatterne lener seg på tekstutdrag fra klassisk

filosofi, fra moderne psykologisk forskning og fra pop-kultur for å illustrere både patologiske og normative aspekter ved hvert tema.

Hvert kapittel inneholder beskrivelser av kliniske uttrykk (atferd, symptomer, diagnostiske kategorier) samt teoretiske og empirisk-baserte refleksjoner omkring årsakssammenhenger. Særlig slående er forfatterens evne til å bygge opp leserens undring omkring barnets indre opplevelse og betydningen av den observerbare oppførselen. For hva betyr det egentlig å være sint? Landmark og Stänicke presenterer utviklingsforventede og bekymringsfulle aspekter ved hvert tema og problematiserer både hvordan vansker beskrives og forstås, og hva hjelperne kan bidra med. Det sistnevnte fremstår som spesielt relevant ettersom forfatterne henvender seg både til foreldre og til de som arbeider med barn og ungdom.

Det uforståelige barnet er en svært omfattende og tettvevd bok som kan leses som en lærebok i barne- og ungdomspsykologi, som et klinisk oppslagsverk og som en utviklingsstøtte i foreldreskapet. Forfatterne tar både den profesjonelle og sivile leseren på alvor med sin grundige, empiritunge tilnærming og nærmest sjargongfrie språk. Bokens store spenn – mellom filosofi og klinikk, forskning og praksis, normalitet og patologi, og mellom psykoanalysen og nærliggende kliniske tradisjoner – fordrer imidlertid en leser som kan henge med i svingene. Selv om kapitlene kan leses isolert, bygger de også på hverandre slik at kronologisk lesning letter forståelsen for de brede linjene i boken.

Å forstå det uforståelige

Resultatet er en finmasket og gjennomarbeidet tekst som levendegjør svært komplekse kliniske fenomener i barnets liv. Samtidig forankrer boken psykoanalysen i en kryssdisiplinær, moderne epistemologi og blottlegger dens særtrekk, *dens måte å forstå det uforståelige på*, hvis du vil. Landmark og Stänicke's mesterlige bok har kjennetegnene til en moderne klassiker i barnepsykologien.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 55, nummer 10, 2017, side 1026

TEKST

Line Brotnow, psykolog i Follo BUP (AHUS) og forskningsrådgiver ved Yale University